Deklarację PCC-3 składa się w przypadku:

- zawarcia umowy: sprzedaży, zamiany rzeczy i praw majątkowych, pożyczki pieniędzy lub rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku (jeśli z góry nie zostanie ustalona suma pożyczki deklaracje składa się w przypadku każdorazowej wypłaty środków pieniężnych), o dział spadku lub zniesienie współwłasności, gdy dochodzi w nich do spłat i dopłat, ustanowienia odpłatnego użytkowania (w tym nieprawidłowego), depozytu nieprawidłowego lub spółki,
- przyjęcia darowizny z przejęciem długów i ciężarów albo zobowiązania darczyńcy,
- złożenia oświadczenia o ustanowieniu hipoteki lub zawarcia umowy ustanowienia hipoteki,
- uprawomocnia się orzeczenia sądu lub otrzymania wyroku sądu polubownego albo zawarcia ugody w sprawach umów wyżej wymienionych,
- zawarcia umowy przeniesienia własności jeśli wcześniej podpisana została umowa zobowiązująca do przeniesienia własności, a teraz podpisana została umowa przeniesienia tej własności,
- podwyższenia kapitału w spółce mającej osobowość prawną. Deklaracji nie składa się, gdy:
- czynność cywilnoprawna jest dokonywana w formie aktu notarialnego i podatek jest pobierany przez notariusza (płatnika podatku),
- podatnik składa zbiorczą deklarację w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych (PCC-4),
- podatnikiem jest:
- kupujący na własne potrzeby sprzęt rehabilitacyjny, wózki inwalidzkie, motorowery, motocykle lub samochody osobowe – jeśli ma: orzeczenie o znacznym albo umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (nieważne, jakie ma schorzenie), o orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności w związku ze schorzeniami narządów ruchu.
- o organizacja pożytku publicznego jeśli dokonuje czynności cywilnoprawnych tylko w związku ze swoją nieodpłatną działalnością pożytku publicznego.
- o jednostka samorządu terytorialnego,
- Skarb Państwa,
- o Agencja Rezerw Materiałowych,
- korzysta się ze zwolnienia od podatku, gdy:
- kupowane są obce waluty,
- o kupowane są i zamieniane waluty wirtualne,
- kupowane są rzeczy ruchome i ich wartość rynkowa nie przekracza 1 000 zł,
- o pożyczane jest nie więcej niż 36 120 zł (liczą się łącznie pożyczki z ostatnich 5 lat od jednej osoby) jeśli jest to pożyczka od bliskiej rodziny, czyli od: małżonka, dzieci, wnuków, prawnuków, rodziców, dziadków, pradziadków, pasierbów, pasierbic, rodzeństwa, ojczyma, macochy, zięcia, synowej, teściów,

o pożyczane są pieniądze od osób spoza bliskiej rodziny – jeśli wysokość pożyczki nie przekracza 1 000 zł. Deklarację składa się tylko w przypadkach umów, których przedmiotem są rzeczy i prawa majątkowe (majątek), znajdujące się w Polsce. A jeśli są za granicą – to tylko jeśli ich nabywca mieszka albo ma siedzibę w Polsce i zawarł umowę w Polsce. W przypadku umowy zamiany wystarczy, że w Polsce jest jeden z zamienianych przedmiotów.